

نام‌های گیلکی

سحر اخوان

در هر صورت در این نوع از نام‌گذاری ذوق و سلیقه نام‌گذارنده بیشتر موثر است. او می‌تواند به پیرامون خود دقیق شود و آن را جستجو کند.

نام‌هایی نظیر اوخان(پژواک)،

ایجگره(فریاد)، تام(آرام و ساکت)، چیکا(نام پرنده‌ایست)، دامون(جنگل)، توکالی(قله کوه) برای پسران و یالمند(تیرکمان، قوس و قزح)، هارای(گریه و فغان)، وارش(باران)، تی‌تی(شکوفه)، نینای(عروسک) برای دختران و بعضی نام‌های مشترک میان دختران و پسران نام برد.

نام‌هایی که از مکان‌های مختلف گرفته شده است

در این مورد می‌توان از نام جاها به ویژه اگر کودک زاده همان جا باشد یا والدین، شهری را که در آن مکان ریشه داشته باشند بر کودک خود بنهند. نام‌هایی از قبیل گورج، میکال، شوئیل، گسکر، نیلو و...

نام‌های ترکیبی

در مورد نام‌های ترکیبی بیش از هر چیز ابتکار گذارنده شرط است و خود می‌تواند با استفاده از ذوق و سلیقه خود و تسلط بر واژگان گیلکی و شناخت اجزای آن دست به گزینش نامی جدید بزند، بی آنکه به اصالت نام خدشه وارد آید. همچنین این نام را می‌توان بر اساس حوادث و یا... که در زمان تولد مشاهده می‌شود انتخاب نمود. مثلاً اگر دختر بچه‌ای در زمان شکوفه دادن درخت سیب به دنیا بیاید، نامش را سب‌گول(گل سیب) می‌گذارند. یا نام‌هایی نظیر مَه‌تُو شب(شب مهتابی)، کاس‌آقا(پسر زاغ چشم)، سورخ‌جول(صورت گل انداخته) و...

دیگر کلمات و صفات

کلمات و صفاتی نظیر یاور(کمک)، نازبداشته(ناز پرورده)، گولاز(افتخار، مباحثات)، فوتور(زبر و زرنگ) و...

در این‌جا نیز چند نمونه از نام‌های گیلانی را برای آشنایی بیشتر شما ذکر می‌کنم:

اسامی مشترک بین دختر و پسر

آیاز(شینم) / راپا(منتظر) / شوروم(مه صبح گاهی) / چیکا(نام پرنده) / آموج(آموخته، خوگرفته) / قاینا(قانع، متقاعد) / لیما(اسم کوهی در حوزه تنکابن) / ورف(برف) / گیله‌وا(باد شمال شرقی) / ونی(بلندترین قله فومنات) / ماز(نام کوهی میان گیلان و مازندران) / سورخ‌جول(صورت

نظر شما راجع به این اسامی چیست؟
آرنگ(نام کوهی در اشک‌وَرَات)، افرا(از درختان جنگلی)، پاموج(راه‌پیما، هم‌پا)، پوردیل(آدم با دل و جرات)، جیم‌رو(سرخ رو، آتشین‌رخ)، داره(داس مخصوص دروی برنج)، دامون(جنگل) و... که از جمله نام‌های گیلانی برای پسرهاست و یا نام‌هایی مانند گیل(قوم گیل)، گیلداد(اسم تاریخی)، لیما(اسم کوهی در منطقه تنکابن)، نسپر(از انواع پرندگان جنگلی خوش آواز)، آرسو(اشک غم یا شادی)، نینای(عروسک) و ...

به طور کلی نام‌های گیلانی را می‌توان به پنج دسته متمایز تقسیم نمود:

نام‌های مذهبی و تاریخی

گیلانیان در بسیاری از موارد تاکید بسیاری بر این موضوع داشته‌اند که نام فرزندان آن‌ها باید نام پیامبر، امامان و معصومین باشد، زیرا براین عقیده بوده‌اند که امامی که اسمش را روی بچه گذاشته‌اند، روز قیامت شفیعش می‌شود: محمد، حسن، حسین، فاطمه، معصومه و...

همچنین ممکن بود که برای تولد فرزند خود دست به دامان امام‌زاده‌ای شوند و نذر

کنند که در صورتی که فرزند آنان پسر شد نام آن امام‌زاده را روی فرزند خود بگذارند و یا اگر فرزند آن‌ها دختر بود او را گدای آن امام‌زاده بدانند و به همین جهت نام‌هایی نظیر گداغلی، گداخانم و... نام‌هایی بودند که بر فرزندان خود می‌گذاشتند و نذر می‌کردند که اگر فرزند آن‌ها سالم به دنیا آمد بر او لباس گدایی بپوشانند و او را وادار به گدایی کنند و پولی را که از این راه جمع کرده‌اند هدیه به آن امام‌زاده کنند.

همچنین نام بعضی از پادشاهان و شخصیت‌های علمی فرهنگی و هنری که از این دسته می‌توان نام‌هایی نظیر تی‌تی‌پری (دختر قرامحمدچیک، همسر خان‌احمد لاهیجی)، کوشیار(دانشمند مشهور گیلک)، گیلداد(نام تاریخی)، موتا(سردار باستانی گیلان) و رنا(نام باستانی و کهن گیلانی) و شراگیم(اسم تاریخی) را نام برد.

نام‌هایی که نمود طبیعی هستند

این گونه نام‌ها در هر فرهنگ و گویشی وجود دارند و عناصر طبیعی موجود در آن منطقه را در بر می‌گیرد از جمله نام گل‌ها و گیاهانی که از هر لحاظ مورد توجه بوده، حتی جانوران و موجوداتی که از نظر قدرت مثال زدنی بودند و نه به این منظور که نام حیوانی را بر انسان بگذارند بلکه منظور نسبت دادن آن صفت بارز به شخص است، به عنوان مثال نام اسد در فارسی.

